

Gintarė Škėmaitė

Šliogeriškoji ištikimybė graikams: filosofinio vaikystės mito reljefas

Pranešimo santrauka:

Tyrinėjamas Šliogerio ryšys su senovės graikais, kuriuos jis laikė viena svarbiausių savo įtakų. Brandžioji Šliogerio filosofija, dvitomis „Niekis ir Esmas“ pradedamas autoriaus žodžiu, čia jis apmąsto savo *opus magnum* kilmę, išskleidžia savo vaikystės mitą, kurio centre – pirmapradis ryšys su graikais. Savo filosofiją apie pasaulį ir žmogų, įkandin Platono, Šliogieris pavadina „tikėtinu mitu“, tad ir kiek asmeniškesnį pasakojimą apie jos kūrėją įvardijame žodžiu „mitas“. Tai filosofijos abstraktumą įveikęs mitas apie vieną žmogų, neišvengiamai telpantis didžiajame apie Niekį ir Esmą. Analizuojamos vaikystės mitologizavimo, jos virsmo stiprią prasminę įkrovą turinčiu pasakojimu sąlygos; egzistencinis naratyvas, vedantis į išbaigtą filosofiją. Kertinis vaikystės motyvas – akistatoje su graikais užgimęs klausimas, į kurį atsakoma visu gyvenimu ir mąstymu. Savo *kodėl* siekiama suprasti per Odisėjo *kodėl* ir tuomet – žmogaus *kodėl*. Mažojo mito konfiguracija sutampa su teorine-filosofine. Daroma prielaida, jog tokia struktūra būdinga ir graikų, pirmapradžių žmonių, recepcijai. Išryškėja, jog vaikystės idealą teoriškai pagrindžia šio būvio „graikiškumas“. Filosofinis mitas turi mažąjį, literatūriškesnį mitą, kuris atitinka grynąjį, silpniau konceptualizuotą egzistencinės patirties sandą, būtiną mąstant apie Šliogerį bei jo ryšį su graikais.